

Otázka: Co je etika?

Předmět: Společenské vědy

Přidal(a): verach

Etika je slovo řeckého původu, ale není to slovo s prázdnou hodnotou. Jako soustava mravních norem a soubor názorů na mravnost nás všechny obklopuje už od malička. V podstatě řeší, nejen to, jak se na některé situace díváme, ale hlavně to, jak tyto svoje názory poté uvádíme do praxe.

Nám lidem je zřejmé, co máme dělat, jak by to měl ten druhý udělat a jak je to morálně správné. Jiný pohled na věc však nastane v době, kdy se sami dostaneme do nepříjemné situace, kterou musíme řešit. Morální pohled na věc se v tu chvíli mění a na první místo se dostává vlastní prospěch. To není nic špatného. Jsme součástí živočišné říše, a co si budeme nalhávat, přežije a vyhrává ten silnější.

Už od mala jsou nám vštěpovány morální zásady. Jak se máme chovat, co je slušné a co ne, jak máme pomáhat ostatním. Jak neomezovat svobodu a prostor těch na druhých ve svůj vlastní prospěch. Krizové situace jsou velkou prověrkou těchto morálních zásad. I s ohledem na jiné mimořádné situace, jakými byly povodně, jakými jsou požáry, nebo i třeba okrádání lidí můžeme říct, že u lidí v první fázi nastoupí šok. Hodně jsem o tom slyšel, často jsem to viděl v televizi, ale nečekal jsem, že se to stane i mě. Je snadné dívat se v televizi na film, kde hlavní postava je hrdinou se vším všudy. Všechno se mu daří, vždy ví, jak se má zachovat a jak z celé nepříjemné situace vyjít s čistým štítem. A na konci ho ještě čeká odměna v podobě uznání a respektu těch druhých. Bohužel realita je jiná. V hlavě se pere to hodné já, kterému se od malička vštěpovaly ty správné morální zásady s tím špatným já, které myslí jenom na

sebe, na svá práva a na své svobody a které se nechce vzdát svého pohodlí. Řešením by byl kompromis.

Můžu říct, že po odeznění šoku, že jsem součástí nepříjemné situace, se snažíme zachránit sami sebe. Je nám to dáno do vínku. Až když jsem v bezpečí, snažím se pomoci těm druhým. A tady morální zásady u většiny slušných lidí pro vypjaté situace končí.

Bohužel jsou i lidé, kterým etika, morálka a slušné chování nic neříká. Nejen že ve vyhrocených situacích myslí jenom na sebe, druhému nepomůžou a za žádnou cenu se nechtějí vzdát, nebo jenom ustoupit od svých svobod a práv, navíc se snaží na tom všem ještě vydělat.

Příkladem je COVID 19. Zdravotníci a veřejná správa dělá vše, aby lidi ochránila. Většina lidí chápe omezení a snaží se je respektovat a v nouzi ještě ze svých prostředků šije roušky a zdarma je rozdává potřebným lidem, nebo jim pomáhá třeba s nákupem. A potom je tu ta druhá, naštěstí menší skupina lidí, která i přes veškerá doporučení vychází ven, shromažďuje se, sousedovi nepomůže, a pokud se dostane k rouškám, nabízí je potřebným, ale rozhodně ne zadarmo a pokud to jde vydělat na tom všem co nejvíce.

Zkrátka mezi námi slušnými, jsou i lidé, pro které je etika jen slovo řeckého původu.